

Hammasteknikko

Nº 2

1956

EI ENÄÄ PÖLYÄ KEUHKOIHIN

PÖLYNIMURI
PUTSAUSMOOTTORIIN
TAI
KIPSILEIKKURIIN

IMEE ja
PUHALTAA
PÖLYN
PUSSIIN
—ILMAISEKSI

UUSI LÄHETYS ÄSKETTÄIN SAAPUNUT.
EDELLINEN LÄHETYS MYYTIIN LOPPUUN
LYHYESSÄ AJASSA.

RAYWAY - putsausmoottoreita
on jo 20 vuoden aikana
TUHANSITTAIN MYYTY-
eikä yhtään tyytymätöntä asiakasta

EIKÄ SE IHME OLEKAAN, SILLÄ

- laakerit ja koneisto ovat 100 % pöllysuojatut
- hiiliä ei tarvitse vaihtaa (oikosulkumoottori)
- voitelua ei tarvitse suorittaa.
- kierreistukat ovat timantin kovasta teräksestä, joka käytännöllisesti katsoen ei kulu ensinkään.

HASA

OY HAMMAS- JA SAIRASTARVIKE
Puh. 665757, 52356 - Unionink. 24 - Helsinki
Puh. 17199 - Turku - Yliopistonkatu 28 B

Nämä auttavat sinuakin MENESTYKSEEN

• SUPEARL — PROTEESIAINE

Kiehumisaika 15min. Toimitamme seur. väreissä:

- tummana
- Vaaleana
- läpikuultavana
- tummanjuovikkaana
- vaaleanjuovikkaana

• SIMPLON — PROTEESIAINEUUTUUS

Ei keitetä, mutta puristetaan. Nopea ja tarkka.
Saatavana ISOJAKIN PAKKAUKSIA: 2,5 kg pulveria ja 1,5 lt. nestettä.

• JOTA HIOMAKIVET ja KORISTELIPPAAT

Akryylia ja kovametalleja varten kolmea eri karkeusastetta carborundumista ja corundista.

• HEATLESS (KUUMENTUMATTOMAT) HIOMAKEHRÄT

Nämä amerikkalaiset valiokivet »syövät» ja »murenevat» helposti.

• FARO TEKNILLISET KÄSIKAPPALEET

Erikoisesti korkeita nopeuksia varten. Erittäin tehokas lukitus jousen ja epä-keskovivun avulla.

• ANATOM LEVITYSRUUVIT

Kierteet todella kestävät. Kumit kierteiden suojana ja siivekkeet asettelun helpottamiseksi.

• SÄÄSTÄ TYÖTÄ JA KIPSÄ KUMIMUOTEILLA

Hammasproteesien kipsimallien sokkeleiden muotoilemista varten kätevästi ja siististi.

Käännä puoleemme — Autamme Sinua auliisti.

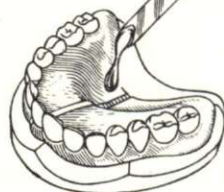
HASA

OY HAMMAS- JA SAIRASTARVIKE
Unioninkatu 24 - Helsinki - Puh. 665757, 52356
Yliopistonkatu 28 B - Turku - Puh. 17199

Simplex

RAPID

= NOPEA

**Itsestään kovettuva
Akryyli proteesin korjausaine**

- ★ **Nopeampi
kovettuminen**
- ★ **Helpompi käyttö**
- ★ **Kuitenkin yhtä vahva
ja luotettava kuin
aikaisemminkin**
- ★ **Täyttää A.D.A:n eri-
koismääräykset No. 13**

Tilaa pakkaus SIMPLEX-RAPID'ia

käyttämästäsi hammastarvikeliikkeestä — TÄNÄÄN

DENTAL FILLINGS LIMITED - LONDON, N. 16. - ENGLAND.

TOIMITUSKUNTA:

Päätoimittaja Mauno Elomaa

Os. Helsinki, Untamontie 6 C 19, puh. 79 20 35,
toim. 662 748

Jäsenet: E. O. Vuori ja Niilo Kostiainen

Hammas- teknikko

SUOMEN HAMMASTEKNIKKOJEN LIITTO R.Y.

Helsinki, Mikonkatu 19 A 11. Puh. 35 305. Postisiirtotili 12690

Liiton puheenjoht. Sulo Nurto Mikonkatu 19 A 11. Puh. 35 305

Sihteeri Mauno Elomaa Untamontie 6 C 19. Puh. 792 035 toimeen 662 748

Rahastonhoitaja Allan Raij Fabianinkatu 13. Puh. 29 522

FINLANDS TANDTEKNIKER FÖRBUND R.F.

Helsingfors, Mikaelsgatan 19 A 11. Tel. 35 305. Postgiro 12690.

Förbundets ordf. Sulo Nurto Mikaelsgatan 19 A 11. Tel. 35 305.

Sekr. Mauno Elomaa Untamovägen 6 C 19. Tel. 792 035 tj. tel. 662 748

Kassör Allan Raij Fabiansgatan 13. Tel. 29 522

AVUSTUSKASSA

Helsinki, Untamontie 6 C 19. Postisiirtotili 16787

Puheenjoht. Mauno Elomaa Untamontie 6 C 19. Puh. 792 035 toimeen 662 748

Sihteeri E. O. Vuori Päivärinnank. 5 b 35. Puh. 490 377 toimeen 35 601.

Avustuskassanhoitaja I. Vaarala Kristianink. 2 C. Puh. 66 99 88 toimeen 669 475.

Sisällys:

N:o 2
Kesäkuu
1956
13:sta
vuosikerta

	sivu
Hinnastokamppailu	6
Liiton tiedoituksia	9
Posliinikuorikruunun perusteet ja valmistus ..	10
Ruotsin Laboratorioyhdistys 10 vuotias	12
Kansainvälinen näyttely Münchenissä	14
Magneettiset hammasrivit ja liikkuva alahammas- rivi	19
Muun maailman taruilta	21
Hammassillat I osa	23
Urheilua	26

Hinnastokamppailu

Runsaat puolivuotta on ollut tapetilla kysymys sinisestä hinnastosta ja sen noudattamisesta. Useampana vuotena on puhuttu ja kysytty miksi hinnastoa ei ole korotettu, vaikka elintaso on tuntuvasti kohonnut ja on esitetty asian puolesta myöskin vaatimuksia. Hintojen kaikilla tahoilla yhä noustessa tuli tosiasiana eteen, että myöskin hammasteknilliset hinnat olfsi nostettava ja asia pantiin vireille. Laadittiin uusi hinnasto ja neuvoteltiin myöskin Hammaslääkäriliiton kanssa, mutta sieltäkäsän asia sai vastustusta. Nythän oli kysymyksessä hammasteknikkojen taloudellinen asema ja sen säilyttäminen tyydyttävällä tavalla. Tämä kai sitten oli jonkinlainen punainen vaate Hammaslääkäriliitolle, koska he aloittivat taistelun hintojen koroitusta vastaan. Ihmeellistä kyllä, että tässä tapauksessa työn tilaaja haluaa määritellä sen, mitä hän haluaa maksaa tilaamastaan työstään. Yleensähan se on päinvastoin. Tähän saakka on keskinäiset neuvottelut Hammaslääkäriliiton kanssa sujuneet kitkattomasi ja sopimuksiin päästy, mutta tällä kertaa se on kiven takana tai sitten elinkustannukset ovat nousseet kaikkien muitten kohdalta, mutta ei hammasteknikkojen. Tässä ei ole syytä enää kosketella tapahtuneita neuvotteluja, sillä syy niitten haaksirikkoutumiseen on haettavissa toisen osapuolen leiristä. Tällä kerralla kosketellaan ainoastaan viimeisimpiä tapahtumia ja mielenkiintonsa vuoksi tuodaan esille lähetettyjä mielipidelausumia. Jokainenhan tietää, että osa hammaslääkäreistä aloitti taistelun sinistä hinnastoa vastaan, osa ilman muuta ja ymmärtämyksellä sen hyväksyi. Tällaisesta alkoi epävarmuus ja juuri niitten kohdalta joitten asiakkaina olivat sellaiset hammaslääkärit, jotka eivät tajunneet, että elinkustannukset ovat huomattavasti nousseet viimeisen viiden vuoden aikana, jonka ajan keltainen hinnasto on ollut voimassa. Järjestöjemme taholta painostettiin edelleen, että uutta sinistä hinnastoa on noudatettava ja toiselta puolelta ryhmä hammaslääkäreitä lopetti teknillisten töitten vastaanoton mielenosoituksellisesti Hammaslääkäriliiton kehoituksesta joksikin aikaa. Edelleen oli vielä sellaisia labo-

ratorioita, jotka itsepäisesti pysyivät entisessä hinnastossa ja tämä sitten lopullisesti aiheutti tiedustelun lähettämisen kaikille hammaslaboratorioille, jotka ovat hammasteknikkojen omistuksessa. Siinä siis kysyttiin, mitä hinnastoa noudatetaan. Koska oli tarkoituksena lähteä sille linjalle, jota enemmistö kannattaa. Tuloksena oli, että 86 % noudattaa sinistä hinnastoa ja 14 % ei noudata. Siis 17 laboratoriota vastanneiden joukossa, jotka eivät halua liittyä yhteiseen sopimukseen ja rikkovat näin ollen järjestöjen sääntöjä. Tarkoitushan oli kohentaa ammattikunnan elintaso, eikä huolehtia toisen osapuolen hyvinvoinnista. Tiedusteluun tulleiden vastausten joukossa oli hyvin naseviakin kirjeitä ja siteeraankin tähän muutamia kohtia niistä. Lainaukset on otettu eripuolilta Suomea tulleista kirjeistä, joissa ilmaistaan hyvin suurimman osan kanta asiassa. Eräässä kirjessä oli näin: »voi voi kun tuli ikävä kirje. Pitikö tällainen kirje nyt vielä lähettää? Olen ollut siinä käsityksessä, että sinistä hinnastoa noudatetaan jo joka paikassa. Itse laskutin sen mukaan heti kun sen vähän myöhästyneenä sieltä sain. Kukaan ei ole purnanut, eikä auta purnata täällä. Hinnat ovat aivan liian alhaiset tämän sinisen hinnastonkin mukaan ja Te siellä vielä puhutte palaaamisesta keltaiseen hinnastoon, samalla kun kaikki muu kallistuu. Kyllä nyt olisi Suomen hammasteknikkojen parempi riisua housut pois ja vetää hameen ylle. Nostin jo helmikuulla lakkia Liitolle ja Lab. yhdistykselle, kun saitte tämän korotuksen lopultakin aikaseksi, mutta kyllä nyt saa vetää lakin korville. Ei muuta kuin syksyllä uusi vähintään 10 %:n hinnankorotus, hinnasto on vieläkin aivan liian alhainen. Kengänpohjatkin tulee pitäjälle kalliimmaksi kuin proteesi, joka kestää kymmeniä vuosia. Sellainen maaseutulaboratorion omistaja ei ole täysjärkinen, joka ei korota hintoja kun tilaisuus tulee, kilpailua kun ei ole. Sininen hinnasto voimaan joka laboratoriossa ja sen mukaan myös laskutetaan kaikkia Suomen hammaslääkäreitä.» Me allekirjoittaneet ihmettelimme kauhiast, että Te rupeatte yhtikäs enään tämmöisiin puuhiin, juuri kun ollaan saatu hinnat ja niihin jo tottuneet, niin taas pitäisi laskea entisiin. Jos näin tehdään niin silloin saadaan pysyä aina näissä hinnoissa.» Pyytäisin kohteliaimmin tiedustella mikä tarkoitus tällä kiertokirjeellä on? Eivätkö nämä uudet taksat ole sitä varten laadittu ja lähetetty jäsenille, että niitä noudatetaan? Jos ne on laadittu vain hovin vuoksi, niin se on vähän liian karkeata pilaa. Jos nyt kaiken

jälkeen Liitto ottaa käyttöön tämän keltaisen hinnaston, niin katson että ei koko liitolla ole enään mitään merkitystä.» »Palautan oheisen tiedustelunne ja ilmoitan noudattaneeni 100 % uutta sinistä hinnastoa 1. 4. 56 lähtien. En siis heti pystynyt sitä noudattamaan. Koska eräät laboratoriot näillä kulmilla eivät myöskään niin tehneet. Mieli piteeni on, että sinisestä hinnastosta ei saa luopua kenenkään missään tapauksessa, eritoten nyt kun hinnat yleisestikin pyrkivät kohoamaan ja ovat sitä jo tehneetkin. Siis »raukatkin» pitäisi saada tajuamaan yhteinen etumme.» »Täällä yksi hiljainen maaseutu-nikkari tarttui vähän kynään lopultakin ja lausuillen syntyjä syviä, noin oman mielihiteen julki tuoden. Ensinnäkin olen noudattanut niin sanottua sinistä hinnastoa täydellisesti. Ja ei siinä ole ollut vielä ainakaan mitään hankaluutta. Mutta onhan ikävä kuulla, että siellä ja siellä tehdään niin ja niin halvalla. Eikä rintama enään ole eheä vai pitääkö alkaa hosumalla ja epäkiitollisella tavalla hankkia eläminen, jonka tulokset kyllä tulevat aikanaan näkyviin. Joten eiköhän joukolla seistä rintamassa ja seurata nykyistä tilannetta, sillä kaikkihan muukin on noussut ja Herra ties mitä vielä nousee. Siis, hyvät ammattikaverit, käsi sydämelle ja pieni ajatus tilanteesta. Niin varmasti jokainen meistä tulee noudattamaan sinistä hinnastoa. Näin ainakin toivoo kynän käyttäjä.

Tässä oli siis muutamia poimintoja kirjeistä joitten takana seisoo lujana se joukko, joka pitää tinkimättä kiinni sinisestä hinnastosta. Kyselyn lopputuloksena oli, että **sininen hinnasto on voimassa**. On muuten ihmeellistä, että muutamat jääräpäät voivat olla toista mieltä hinnasto asiassa. Vedotaan mm. siihen, että joillekin hammaslääkäreille on myönnetty oikeus tehdä halvemmilla hinnoilla. Sehän on hammaslääkäreiden asia, ei se kuulu meille mitään hinnastoa he noudattavat praktiikassaan. Meille kuuluu noudattaa omaa hinnastoa, joka on sama koko maassa. Hammasteknisestä laboratorihinnastosta päättää Suomen Hammasteknikkojen Liitto ja Hammaslaboratorioiden Yhdistys. Se muoto on ainoa oikea ja silloin ei pääse enään syntymään ristiriitoja, jotka tässäkin tapauksessa johtuivat osapuolten määrättyjen etujen valvomisesta. Tämä näytös oli selvä esimerkki siitä, kuinka epäoikeudenmukaista on, että ammattikuntamme on toisen ammattiryhmän alainen. Siitä on päästävä irti ja saatava itsenäisen ammattikunnan oikeudet.

Kielto hammasteknikoille ja oppilaille.

Kun hammaslaboratoriotyöhinnastosta käydyt neuvottelut Hammaslääkäriliiton edustajien kanssa eivät ole johtaneet toivottuun tulokseen siitä huolimatta vaikka hinnastoon nähden suoritettiin erinäisiä tarkistuksia, ja nyt kun Hammaslääkäriliitto on ilmoittanut ottavansa käyttöön sellaisen hinnaston, josta ei hammasteknisellisten järjestöjen kanssa ole käyty edes neuvotteluja, niin Suomen Hammasteknikkojen Liitto r.y. ja Hammaslaboratorioiden Yhdistys r.y. ilmoittaa, että jäsenistölle 3. 1. 1956 lähetetyssä kiertokirjeessä oleva kielto on edelleen voimassa. Nyt kun tietoomme on tullut, että joillakin paikkakunnilla hammaslääkärit suunnittelevat omien laboratorioiden perustamista epälojaalin kilpailun aikaansaamiseksi, kielletään kaikkia hammasteknikoita ja oppilaita ehdottomasti menemästä sellaisiin laboratorioihin palvelukseen, oli ne sitten uusia tai vanhoja. Oman etunne vuoksi on tätä päätöstä kaikkien noudatettava.

Helsingissä, 6. 6. 1956

Suomen Hammasteknikkojen Liitto r.y.

Hammaslaboratorioiden Yhdistys r.y.

KESÄAIKA

Työehtosopimuksen mukaan alkaa hammasteknisellä alalla kesäaika 27. 6. 1956, siten, että siitä seuraavat lauantait ovat vapaat ja muut työpäivät normaalin pituisia. Kesäaika päättyy 10. 9. 1956. Tänä vuonna on siis ensimmäinen vapaa lauantai 30. 6. ja viimeinen 8. 9. Kesälomaan nähden ei kesäajan lauantain vaikuta mitään, joten kesäloman aikana olevat vapaalauantai eivät pidennä kesälomaa. Kesäloman johdosta ei myöskään saa palkkaa vähentää. Kesäaika on jokaisen työntekijän ja työnantajan huomioitava ja noudatettava sitä kuten työehtosopimuksen 2§:ssä sanotaan.

LAHJOITUS

Ammattikasvatusrahastoon on Voitto Saari Seinäjoelta lahjoittanut mk 3.000:—, josta lahjoittajalle sydämellinen kiitos.

Suomen Hammasteknikkojen Liitto r.y.

Posliinikuorikruunun perusteet ja valmistus.

Lähde: Das Dental-Labor.

Käänt. M.N.

(JATKOA)

Polttomassa käsittää 4 erilaista pohjaväriä, joita voidaan sekoittaa keskenään. Sitäpaitsi käytetään vielä ydinmassaa ja värimaaleja. Ydinmassan kaoliinipitoisuus on tavallista suurempi, se on peittävä, kiinteätä ja karkearakeisempaa kuin varsinainen polttomassa. Ydinmassan tehtävänä on toimia liima-aineena posliinikuoren (fasetin) ja platinahylsyn välillä ja se estää myös sopimattoman hampaantygän loistamisen lävitse.

Fasetin tarkan mallille sovittamisen jälkeen levitetään tisl. veteen paksuksi puuroksi sekoitettua ydinmassaa pieni määrä määränkarvapensselillä platinahylsulle ja fasetin sisäpinnalle. Etukipsin avulla sovitetään fasetti paikalleen ja painetaan siten vasten platinafoliota. Massan ylijäämä poistetaan pienellä muovailuveitsellä ja imupaperin annetaan poistaa liika kosteus. Tämän jälkeen poistetaan etukipsi, labiaalisivu puhdistetaan e.m. siveltimellä ja kuori (fasetti) folioineen nostetaan mallilta. Senjälkeen kun työ on asetettu schamottipylväälle, sen annetaan kuivua 5 min. Sitten sitä esilämmitetään 5 min. uunissa, jonka lämpötila on 1.000 C ja sen jälkeen poltetaan 5 min. 1.225 asteessa (Biskuitbrand).

Tätä seuraavan jäähtymisen on annettava tapahtua hitaasti. Tämän ensimmäisen polton jälkeen on fasetti jo lujasti kiinnittynyt folioon eikä se enää voi liikahtaa paikaltaan kun varsinaista väriä polttomassaa (Dentinmasse) aletaan sille sivellä. Ohueksi sekoitettua massaa lisätään hienolla siveltimellä pienin annoksin. Riffeli-instrumentilla tärisytetään massaa kunnollisesti, jotta sen valuminen joka paikkaan onnistuisi ja jotta ilmakuplat siitä häviäisivät. Pinnalle kohoava neste poistetaan imupaperilla, liidulla tai muulla puhtaalla imuvälineellä. Toistuvien täryttämisten ja nesteen poistamisen ansiosta massa vaipuu kasaan ja tiivistyy. Tämä pienentää polttamisen yhteydessä tapahtuvaa massan kutistumista, ja posliini tulee täten kovaksi ja vastustuskykyiseksi. Sitten kun kr:n takaosa on täytetty massalla ja sille annettu summittainen muotokin, on toisen polton vuoro. Se tapahtuu aivan samoin vaiheina kuin ensimmäinenkin. Tämän jälkeen, siis ennen kolmatta ja samalla viimeistä

polttamista, muovavillaan kr. lopulliseen muotoonsa ja mahd. kontaktipisteen lisäykset voidaan massaa lisäämällä suorittaa saman tien. Tummahko polttomassa ei juuri tule approximaalissa varjokohdissa näkymään; tosin on kuitenkin parasta heti alun pitäen valita sellainen fasetti, ettei tällaisia korjauksia tai lisäyksiä ole tarvis suorittaa tai sitten kääntää fasettia mesiaalisesti siten, että ainoastaan dist.sivu kaipa kontaktin lisäystä. Viimeisessä poltossa nostetaan lämpötila 1250:een Celsiusasteeseen, jolloin posliini saa sopivan himmeän kiillon.

Tämän jälkeen sovitetään kr. potilaan suuhun. Platinafolion annetaan toistaiseksi olla paikoillaan ainoastaan alkupään yli menevät reunat leikataan pois. Koetuksessa on sondin avulla erikoisen huolellisesti todettava kr:n kynnyksetön liittyminen juureen, tarkistettava kontaktipisteen sekä näitten alapuolinen tyhjä huuhtelutila. Sondin tulee päästä helposti näitten approx. huuhtelutilojen lävitse. Pienempiä korjauksia voidaan vielä suorittaa, ja niitten vaatima poltto on täysin mahdollinen. On kuitenkin tarkoituksenmukaisempaa heti alun pitäen epävarmoissa tapauksissa tehdä kireämmät kontaktit ja kr:n kärkiosakin jonkun verran pitemmäksi. Fasettien vakuumpoltettu posliini on nimittäin niin hienorakeista ja huokosvapaata, että siihen saa hionnan jälkeenkin yksinkertaisella kiillotuksella n.k. korkean kiillon.

Senjälkeen kun kr:n on havaittu suussa olevan moitteettoman, poistetaan platina sen sisältä, pienet epätasaisuudet poistetaan hiekkapaperihionnalla ja fosfaattisementin kiinnittymisen edistämiseksi on syytä kr:n sisustaa varovaisesti hioa karkeaksi jollakin sopivalla, pienellä kivellä, ja niin onkin kruunu sitten valmis sementoitavaksi.

Niitten monien hyvien kokemusten perusteella, joita klinikallamme olemme voineet suuresta potilasmateriaalista kerätä, voimme pitää kuorikruunua täysin kokoposliinikruunun veroisena. Mitään murtumaa emme kenneet ainoassakaan tapauksessa havaitsemaan. Tosin sen käyttömahdollisuudet eivät rajoitetun hampasvalikoiman takia ole erityisen laajat. Johonkin muotoon ja väriin nähden asetetut erikoisvaatimukset voidaan tyydyttää ainoastaan kokoposliinikruunulla.

Tri Hermann Böttger.

RUOTSIN LABORATORIOYHDISTYS 10 VUOTIAS

Lauantaina huhtikuun 7 p:nä nousi Seutulan lentokentältä ilmaan lentokone, jossa oli mukana mm. 9 hammasteknikkoa suuntana Tukholma. Sää oli loistava ja näköalat suurenmoiset. Maan lumipeite oheni ohenemistaan ja Tukholmaan päästyä ei lumesta ollut tietoaakaan. Menimme kuin kevättä vastaanottamaan. Tukholma näyttikin kovin aurinkoiselta ja keväiseltä.

Jo lentokentällä oli sikäläisen yhdistyksen edustaja meitä vastassa, sekä ohjasi meidät asunnoksi varattuihin hotelleihin. Välittömästi sen jälkeen alkoikin Ruotsin Laboratorioyhdistyksen 10 vuotisjuhlakokous. Avajaisten yhteydessä lausuivat pohjoismaiden edustajat tervehdyksensä, sekä selostivat elintärkeitä kysymyksiään kukin omasta maastaan, mm. Suomen kohdalla selostettiin laboratoriotoinnasta ja oppilaskasvatuksesta yleissilmäyksenä. Keskustelu olikin hyvin vilkasta ja esille tuotiin runsaasti erilaisia epäkohtia joita vallitsee hammasteknillisellä alalla kaikissa pohjoismaissa. Ammattikunnan itsemääräämisoikeus ja itsenäisyys, sekä myöskin ammatin laajentamiseen tähtäävät ajatukset esiintyivät hyvin painavina keskustelun aiheina. Näistä syntyneekin lähitulevaisuudessa yhteinen pohjoismainen neuvottelukunta, joka samalla selvittelee ja pohtii yhteisiä probleemeja ja antaa alamme tärkeissä kysymyksissä neuvoja ja ohjeita toisilleen. Se olisi todella tervetullut yhteinen toimenpide. Kokouksen yhteyteen oli myöskin järjestetty hammastarvikenäyttely, jossa näimme monia erikoisuuksia alaltamme. Joskin varsinaisia uutuuksia ei näkynyt. Väliajan jälkeen jatkui kokous ja silloin mm. valittiin yhdistyksen johto. Puheenjohtajaksi tuli meillekin tuttu hammasteknikko Oscar Åkestadt. Varsinainen pääjuhla alkoi lauantai-iltana jatkuen hilpeän mielialan, seurustelun ja tanssin merkeissä pitkälle pikkutunneille saakka.

Erikoisen mielenkiintoinen oli käynti Hammaslääkärikorkeakoulussa, jossa hammaslääkäri S. Linder esitelmöi. Sen jälkeen saimme tutustua korkeakouluun ja sen toimintaan. Oli todella mielenkiintoista kiertää ja nähdä koko laitos ja erikoisesti korkealla tasolla oleva hammasteknillinen osasto. Tutustuminen ei vielä päättynyt tähän, vaan sen jälkeen turistiautolla suoritettiin Tuk-

holman ympäri kiertokäynti, joka käsitti tärkeimmät nähtävyyshaikeat ja joka sitten päättyi Skansenille ja yhteiseen lopettajasalou-naaseen. Lopputuloksena oli se, että keskustelut olivat antaneet paljon ajattelemisen aihetta ja suunnitelmien tekoa ja etenkin sitä, että enemmän pitäisi olla pohjoismaista yhteistoimintaa ja yhteisymmärrystä. Sellainen antaisi enemmän tukea toisillemme ja monesakin asiassa olisi yhteiset neuvot hyvinkin tarpeen. Kolmantena päivänä olikin koko ryhmällä tulinen kiire, sillä kruunuja oli vielä taskussa ja yhtä ja toista ostosta oli suoritettava kalavehkeistä autoihin asti ja siihen väliin sopiikin vaikka mitä. Joka tapauksessa sekin päivä kului iltaan ja komea Convair lennätti meidät takaisin kotiselle kamaralle tyytyväisenä piristävän matkan jälkeen.

M. Elomaa.

Työnvälitysasiamies.

Suomen Hammasteknikkojen Liiton hallitus päätti, että työpaikan välittäjä olisi hyvä olemassa, jonka puoleen ammattikunnan jäsenet voisivat kääntyä tarvitessaan työvoimaa, kuten valmiita tekniikoita ja oppilaita, sekä myöskin työpaikkaa tarvitsevat. Tällaisissa asioissa voi jokainen kääntyä Liiton sihteerin puoleen, jonka osoite on nähtävissä tämän lehden sivulla 5.

SHL:n hallitus

Arvoisat jäsenet.

Rahastonhoitajan ilmoituksen mukaan on vielä jonkunverran jäseniä, jotka eivät vielä ole maksaneet jäsenmaksujaan. Jäsenmaksuun sisältyy myöskin tämä "Hammasteknikko"-lehti ja sen painatuskustannukset eivät ole kovinkaan pienet. Tämänkin johdosta on jäsenmaksut aikanaan suoritettava ettei käy niin, että lehti jätetään lähettämättä niille, jotka eivät maksa jäsenmaksujaan aikanaan. Myöskin aikanaan suoritettu jäsenmaksun maksaminen helpottaa huomattavasti rahastonhoitajan työtä ja säästää jälkikarhuamiselta aiheutuvat turhat lisämenot.

Siis. Mikäli et ole vielä suorittanut jäsenmaksujasi suorita ne ensitilassa.

MÜNCHENIIN

Suureen kansainväliseen hammasalan näyttelyyn.

Elokuun 22—26 päivinä 1956 on Münchenissä kansainvälinen hammasalan näyttely, joka on vielä suurempi kuin Düsseldorfissa v. 1953. Suomen Hammasteknikkojen Liitolla on tarkoitus järjestää ryhmämatka tähän näyttelyyn. Mikäli vähintään 15 osanottajaa ilmoittautuu järjestetään matka. Tämän matkan suunnitelma tulisi olemaan; laivalla Tukholmaan ja sieltä junalla Kööpenhaminan kautta Müncheniin ja samaa reittiä takaisin. Mikäli siihen aikaan saa laivalippuja tarpeellinen määrä järjestetään matka suoraan laivalla Kööpenhaminaan tai Lyypekkiin. Tämän matkan hinta johon siis sisältyy ainoastaan laiva I lk ja juna III lk (nykyisin lienee muuttunut II luokaksi) Helsinki — München ja takaisin tulisi maksamaan noin pyöreästi arvioituna 25.000:—. Toinen muoto olisi vuokrata turistiauto, johon sopii 30—35 henkilöä. Se lähtisi Kööpenhaminasta suoraan Müncheniin ja hinta olisi Kööpenhaminasta Müncheniin ja takaisin noin 11.000:—, johon hintaan tulee lisäksi matka Helsingistä Kööpenhaminaan. Hinnat ovat arvioituja ja vaikuttaa siltä ettei paljoakaan ole eroa kumpaa matkamuotoa käyttää. Kuitenkin viimeksimainitun muodon käyttäminen edellyttää 35 henkilön mukaan tuloa. Paikkavarauksien johdosta olisi jokaisen, joka haluaa matkaan lähteä ilmoitettava siitä Liitolle kahden viikon kuluessa tämän lehden saavuttua, kuitenkin viimeistään kesäkuun loppuun mennessä. Matka järjestetään sitten joko laiva — junamatkana tai laiva — automatkana osanottajamäärästä riippuen. Mikäli ilmoittautujia tulee tarpeellinen määrä teemme matkasuunnitelman, joka sitten lähetetään ilmoittautuneille. Edessä on siis todella hyödyllinen ja virkistävä opintomatka. Toivomme innostusta asiaan ja runsaasti matkalle lähtiöitä.

M. Elomaa.

"HAMMASTEKNIKKOLEHDEN" lehden seuraava numero ilmestyy **syyskuun puolella välissä**. Tähän numeroon aiottu aineisto pitää olla toimituksella **elokuun loppuun mennessä**. Toimitus odottaa lukijakunnaltaan enemmän harrastusta lehteä kohtaan ja odottaa kirjallisia tuotteita. Pienoinen palkkiokin maksetaan, joten kynä käteen ja asiaa paperille.

Toimitus

„VITA-LUMIN“ hampaita

„MIRADENT“ hampaita

„SVEBOND“ korjausainetta

„METACRYLIC“ proteesiainetta

„PROPAL“ proteesiainetta

•

„MOMAX“ jäljennöstahnaa

„ASTYNAX“ vahaa

„TENASYLE“ vahaa

•

KUPSIÄ, HARJOJA, LAIKKOJA JA PORIA Y.M.

TERVETULOJA KÄYMÄÄN!

Oy. Dentalia Ab.

DENTALIA

24934

HELSINKI

Mannerheimintie 14. B. a. 4.

Dura-Blend-ristisidos-plastichammas

lujuus-*Dura-Blend*

Dura-Blend-kauneus

luonnollinen ulkonäkö-*Dura-Blend*

Yksinmyyjä Suomessa

HAMMASVÄLINE OY

Helsinki, Asema-aukio 2 C, puh. 12 623

Kruunu- ja siltamateriaali

DENTA PEARL „SR”

on monien mullistavien ominaisuuksiensa takia herättänyt suurta huomiota kautta maailman.

Molekyylien välisten ristiksidosten kautta on saavutettu ennennäkemätön lujuus, sitkeys ja kestävyys kem. liuottimiin nähden.

Aine on fluoroisovaa ja sen takia kaikissa valaistuksissa elävän ja luonnollisen näköistä.

Työskentely yhtä helppoa kuin tavallisilla akryyliaineilla.

HAMMASVÄLINE OY

HELSINKI

Saksan Teollisuusnäyttely, joka pidetään Helsingissä ajalla 21—30. 9. 1956, toimeenpannaan sodanjälkeisen Saksan esittäytymisen merkeissä. Aloitetta kohtaan on mielenkiinto saksalaisten näytteillepanijain taholla ollut erittäin voimakas alusta alkaen, mistä selvimpänä todistuksena on se, että käytettävissä oleva näyttelytila on jo nyt tullut kokonaan varatuksi. Näyt-

telyn tahdotaan ennenkaikkea antavan todellisen ja edustavan kuvan Saksan nykyhetken talouselämästä. Voidaankin odottaa, että esiteltävä tavarakokoelma valaisee keskitetyssä ja mielenkiintoisessa muodossa Saksan Liittotasavallan, Suomen kolmanneksi suurimman kauppakumppanin, toimitusmahdollisuuksien laajuutta ja monipuolisuutta.

Hammasteknikko – Ruotsiin

Laboratorioon Värmland'issa otetaan pätevä henkilö kulta-, akryylimuovi- ja mahd. porsliinitöihin. Pätevät todistukset omaavilla hakijoilla etusija. Toimi otettava vastaan aivan ensitilassa. Ruotsinkielentaito toivottava. Palkka Ruotsissa voimassa olevan sopimuksen mukaan. Vastaus lähetettävä: Filipstads Dentallaboratorium, Filipstad, Sverige.

Magneettiset hammasrivit ja liikkuva alahammasrivi

John Myerscough (The Dental Technician)

Magneettiset hammasrivit voivat aikaansaada paljon parannusta vaikean alahammasrivin aiheuttamasta epävarmuudesta. Vuosien mittaan magneettisten hammasrivien tekemisessä vaadittava tottumus on lisääntynyt ja merkittävää edistystä onkin ollut havaittavissa. Normaalityyppisten hammasrivien korvaaminen magneettisilla hammasriveillä on todellakin osoittautunut 100 % onnistuneeksi.

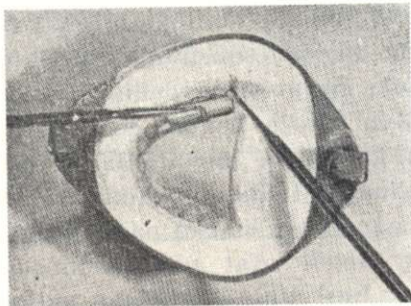
On olemassa erikoisia takahammastyyppejä, joissa on distaali-seinäämä oikealla ja vasemmalla ylhäällä sekä alahammasrivin 7:ssä. Täten on ilmeisesti mahdollista löytää magneettisten tankojen paikka täppäystoimituksen aikana yksinkertaisesti työntämällä tangot ulkoseinämän rajaansaakka ennen akryylitaikinan sisään painamista. Kuitenkin, jotta magneetit täydellisesti toimisivat, hampaiden täytyy olla jokseenkin suurta kokoa; ehkäpä liiankin suuret pienen suuhun silloin, kun ei ole toivottavaa asettaa viimeistä molaaaria suoraan päätekyhmyyn (tuuberin) paikkaan. Yksinkertainen menettelytapa takaa magneettien oikean paikoilleen asettamisen niissä tapauksissa, jolloin tangot ovat pituussuunnassa pitempiä kuin nelosesta seitsemään. Ensi sijassa laitetaan valmiiksi ylempi hammasrivi, koska tämä on erikoistekniikalle oleellista ja se suo myös suuremman mahdollisuuden minkä tahansa pienen lopullisen sovitamisen käsittelyyn alemman hammasrivin vahan suhteen, kun ylempi hammasrivi on valmis viimeistä koetusta varten.

Olettakaamme sitten, että ylemmät ja alemmat hammasrivit olisivat ulkomuodoltaan tyydyttävät ja purenta hyvä. Silloin ylempi hammasrivi viimeistellään kyvetiin painoa varten. Tässä yhteydessä on hyvä varmistautua siitä, että hampaiden välit ovat mahdollisimman tiiviit, jotta magneettisten tankojen väri ei tulisi näkyviin vaarantaen läten hampaiden esteettistä muotoa. Työ saatetaan päätökseen upottamalla kyvetiin ja huuhtomalla vaha pois tavalliseen tapaan.

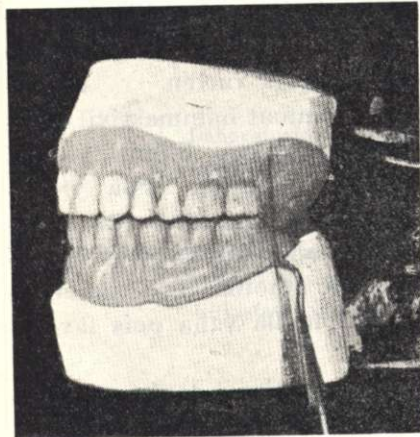
Kun kyveti on kylmä, asetetaan magneettinen tanko paikoilleen. Tästä varmistaudutaan kun tangon etumainen osa on rajakain kulmahampaan kanssa. Sen jälkeen merkitään teräväkärkisellä

instrumentilla viiru yhtäpitävästi magneetin taaempaan osaan kipsilastiin ja kitalakiseinämän kehän reunaan. Tämä tehdään myös vastakkaisella puolella (kuva 1). Tangot tuetaan ohuilla venytetyillä akryylitaikinan palasilla painaen ne tiukasti tangon kielenpuoleisen sivun ja viereisen kipsilaastin väliin, samoin myös taaempaan päätekyhmyn osaan. Suurin osa taikinasta sijoitetaan paikoilleen, painetaan ja käsitellään tavalliseen tapaan. On aiheellista keittää hitaasti, koska näin eliminoidaan kaikki mahdolliset painautumat, joita saattaa esiintyä hampaissa metallikokoomuksen tai muoviai-
neen laajentuessa.

Alaleuan hampaat vahataan myöhemmin viimeistä koetusta varten, mutta tätä tehtäessä on säilytettävä tehdyt urat, jotka ilmaisevat magneettien todelliset päät.

Kuva 1.

Kuva 2.

Kuva 3.

MUUN MAAILMAN TURUILTA

Protesti Englannin uutta hammaslääkärilakia vastaan.

The General Practitioners Association, ainoa Englannissa toimiva hammaslääkäriyhdistys on asettunut kaikella päättäväisyydellään vastustamaan eräitä viime marraskuun alussa alahuoneessa toisessa lukemisessa esillä olleen uuden hammaslääkärilain määräyksiä. Tässä on oleellisesti kysymys sellaisten epäpätevien hammaslääkärivoimien käytöstä määrättyissä käytännön töissä, joitten suoritus muuten oli v. 1921 annetun lain mukaan ollut yksinomaan laillistettujen hammaslääkäreiden toimialaan kuuluvaa.

Tässä yhteydessä mainittiin erikoisesti hampaantäyttäminen, maitohampaitten poisvetäminen ja proteesien sovittaminen.

(Zahnärztliche Praxis.)

Meksikon alkuasukkaiden kolmas molaari.

Jo Leon saattoi suorittamiensa lukuisten tutkimusten perusteella todeta, että Meksikon intiaaneista polveutuvilta alkuasukkailta puuttui säännöllisesti viisaudenhammas. Tämän hampaan puuttuminen oli hänen esittämänsä perusteella niin täydellinen, ettei heillä ollut mitään käsitystäkään viisaudenhampaan yleensä normaalista esiintymisestä.

Viisaudenhampaan puuttumisen toteamisen on Cohn äskettäin pystynyt vahvistamaan ja hän luulee syytä voitavan etsiä siitä, että alkuasukkaat olivat 16:nneen vuosisadalla tapahtuneen espanjalaisten toimeenpaneman maan valloituksen aikana jo sellaisessa degeneroituneessa tilassa, että se vaikutti jo fyysilliseenkin kuntoon ja johti lopulta viisaudenhampaan täydelliseen katoamiseen.

(Deutsche Stomatologie 11/55.)

Sen jälkeen kun viimeinen koetus ja viimeistelytyöt on alaham-
paissa suoritettu, ne vahataan ja sovitetaan kuten edellä on selostettu, sitten otetaan ylemmän hammasrivin urista merkit ja uurretaan ne yhtäpitävästi alahammasrivin vahalle (kuva 2). Vahaa voidaan lisätä haluttuun paikkaan, joten lopullinen merkkien poistaminen voidaan suorittaa ennen hampaiden viimeistä sovittamista.

On hyvin ymmärrettävää, että hampailla ei ole täydellistä suojaa suussa muualla kuin sivuttaista liikettä vastaan, jota liikettävä magneetit yrittävät estää. Omalta osaltaan ovat suojana myös posket ja huulet. Jonkinlaisen käsityksen siitä, miten edullinen repulsion työntävä voima on suussa saamme kuvasta 3.

Itsepolymerisoituvien akryyliin huokostenmuodostumisen estäminen.

Käyttäessämme korjauksissa ja pohjauksissa nopeasti kovettuvia akr.aineita ilmestyy materiaaliin usein huokosia. Haitat ovat kaikkien tiedossa (kasvanut murtumisvaara, ravinnontähteiden keräytyminen, hengityksen paha haju). Tämän varjopuolen voimme helposti välttää jos käytettävissämme on vakuumilaitte. Akr.taikina sekoitetaan tavalliseen tapaan johonkin astiaan, joka sitten siirretään vakuumilaitteeseen, jolloin jo muutamien sekuntien kuluttua voimme havaita satojen pienten kuplien nousevan pintaan. Nyt avataan ilmahana mahd. nopeasti ja astia poistetaan vakuumilaitteesta. Akr.taikina pannaan nyt korjauskohtaan siroittamalla samalla hieman akr.pulveria sen pinnalle estämään taikinan poisvalumista. Lopullinen valmistus tavalliseen tapaan.

(The Dental Technician.)

Hampaitten takaisinistuttaminen.

Pari tuntia vaikeahkon onnettomuustapauksen jälkeen tuli muuan potilas vastaanotolle. Täydellisesti irronneet hampaat (4+, 3+, 2+, 1+) pestiin penisilliiniliuoksessa ja kolme niistä asetettiin takaisin paikoilleen suuhun käyttämällä itsepolymerisoituvasta akr:stä tehtyä kiskoa apuna. Neljättä hammasta (4+) ei voitu sen juuren muodon takia enää istuttaa alveoliin. Muut kolme tervehdyivät normaaliin tapaan. Neljän viikon kuluttua poistettiin e.m. kisko, jonka tilalle asetettiin vastaavanlainen irroitettava kisko. Yhdenkään hampaan juurikanavaa ei tarvinnut ruveta hoitamaan. Ykkösen juuri alkoi kuitenkin pian takaisinistuttamisen jälkeen kutistua ja hammas täytyi vetää pois. Kahta jäljelläolevaa hammasta tutkittiin säännöllisin vitaliteetti- ja röntgenkokein eikä niissä ole tähän mennessä voitu todeta mitään vikaa. Näyttää siltä kuin niiden hermot olisivat alkaneet jälleen toimia.

Tapaus sattui maaliskuussa 1953 ja viimeinen tutkimus tehtiin marraskuussa 1954.

(Odontologisk Revy.)

Yhteenlaatinut M. N.

Hammassillat I osa

F. G. Shaw

(hammastekniikan lehtori, Teknillinen Opisto, Birmingham)

Jo entisaikoina on käytetty rekonstruointia rakennettaessa hammassilloja tukihampaiden välisiin aukkoihin. On olemassa todisteita siitä, että jo 400 vuotta ennen Kristuksen syntymää hampaita korvattiin yhdistämällä tekohampaita metallilangalla viereisiin hampaisiin. Myöhemmin vuosina 1800-luvulla pidettiin mieluummin pylväskruunuhampaita hammassillan tukena. Täten saatiin melkoisen tukeva laite, ja posliinihampaiden avulla saatiin laitteen esteettinen arvo melko suureksi. Pylväskruunut tietenkin vaativat luonnonhampaiden suurimman osan poistamista. Vasta 1900-luvun alkupuolella huomattiin, etteivät mekaaniset tekijät ole hammassillan kokoomuksessa oleellisia, vaan paljon tärkeämpiä lienevät biologiset tekijät, jotka ovat suussa vallitsevia. Täten taidolla tehdystä kauniista laitteesta saattaa helposti tulla epäluotettava ja tartunnan lähde. Suuontelon kudokset ovat melkoisen vastustuskykyisiä, mutta niilläkin on rajansa. Kun tämä raja ylitetään, kudokset degeneroivat, tulehtuvat ja mm. aiheuttavat hampaiden irtoamisen. Täten hampaiden perusrakenne turmeltiin ja pian huomattiin, että laite oli täysin epäonnistunut ja oivallettiin, että suuontelon hygienia on hammassilltojen tekemisessä tärkein tekijä. Hammassillat täytyy laatia ja rakentaa auttamaan, eikä estämään kieltä ja poskia pitämästä suuonteloa ja laitetta puhtaana. Tästä huomataan välittömästi, että hammassilltojen laittaminen on sopiva ainoastaan niille potilaille, jotka pitävät hampaiden harjaamista päivittäin välttämättömänä. Hammassilltojen ulkomuoto muuttui samoihin aikoihin ja pidettiin edullisena tukiosia, jotka eivät vaatineet niin monen luonnonhampaan poistoa. Tästä oli seurauksena pylväskruunuista luopuminen ja siirtyminen kuorivalmistukseen, jota kutsuttiin nimellä 3/4 kruunu.

Hammassilltojen rakentamisen kohteet ovat myöhempien laitteiden osalta puremistoiminnan edistäminen, haitallisten ja epäterveellisten olosuhteiden poistaminen ja suuontelon hygienian parantaminen. Myöhemmillä hammassilloilla on hyvin vähän esteettistä arvoa. Ollakseen tyydyttävät tulee hammassilltojen olla mukavat, luonnollisennäköiset ja ne eivät saa ärsyttää ympäröiviä kudoksia.

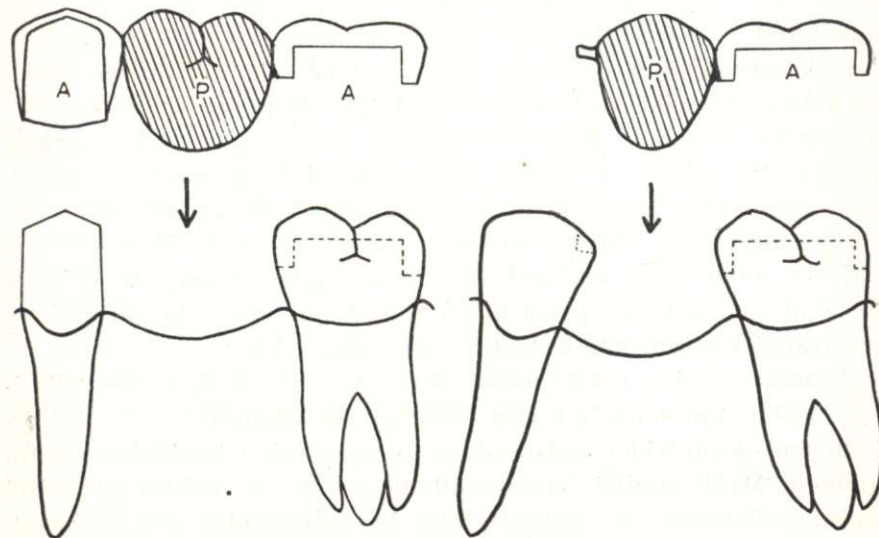
Yleensä hammassilloja ei tehdä kasvuiässä oleville ihmisille, koska pienikin suun muodon muutos saattaa tehdä laitteen sopimattomaksi.

Luokittelu

Hammassillat, kuten muutkin proteesit voidaan luokitella ryhmiin tai tyyppeihin. Tässä kirjoituksessa yksinkertaistetaan ryhmitely, ja esitämme sen seuraavanlaisena:

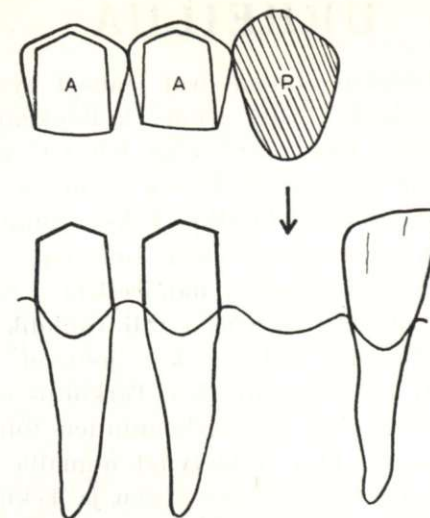
- (a) kiinteä
- (b) puolikiinteä
- (c) riippuva

Kiinteä hammassilta on pysyväisesti kiinnitetty molemmista päistä ja potilas ei pysty sitä itse irrottamaan. Siihen kuuluu kruunuja tai suuria paikkoja tukipilareina (kuva 1.) kiinnitettyinä toisiinsa yhtenäisenä pintana tai muulla vastaavalla. Tämän tyyppinen hammassilta (a) tuntuu olevan paras erikoisesti takaosaan, jossa on suurin puremispaine. Tavallinen kiinteiden hammassiltojen koko, jossa on kaksi tukiosaa, ei ole suurempi kuin kaksi tekohammasta. Sanotaan, että "tavallisesti jokainen hammas pystyy kannattamaan lisähampaan".

Kuva 1.

Kuva 2.

Kuva 3.

Puolikiinteä hammassilta on pysyväisesti kiinnitetty toisesta päästään, mutta sillä on lyhyt tukiosa toisessa päässä, joka on erikoisesti uurretussa syvennyksessä kruunussa (kuva 2.) Useat hammassillat ja osittaiset proteesit ovat hyvinkin erilaiset ja monimutkaiset. Yleensä Englannissa on sääntönä, että hammassiltaa tulisi käyttää ainoastaan yhden hampaanvälin siltana.

Riippuva tyyppinen hammassilta on sellainen, jonka toinen pää on tukematon (kuva 3.) Jotkut teknikot ovat sitä mieltä, ettei niitä olisi syytä käyttää tukihampaan liikkumispyrkimyksen vuoksi, kun taas toiset ovat sitä mieltä, että se on käytännöllinen tyyppi tarpeeksi tuettuna. Se on ensi sijassa esteettinen korvatesaan puuttuvan etuhampaan. On suositeltavaa käyttää kahta kiinnityspistettä mikäli mahdollista 3/4 kruunun muodossa yhden hampaan korvaavassa hammassillassa.

Jatkuu.

URHEILUA

Alkuvuoden urheilutapahtumat ovat jääneet hyvin vähiin. Syitä siihen löytyy monenlaisia. Niitä emme kuitenkaan ala tässä sen enempää selittelemään, joten kerromme lyhyesti tapahtuneen.

Talvella päätimme kokeilla koripalloa ja niissä merkeissä olikin Kauppakorkeakoulun voimistelusaliiin kokoontunut joukko suuria koripallotähtiä, vahvistuksenaan vielä suurempi joukko sellaisia miehiä, jotka eivät ole koripalloa nähneetkään. Suuren yleisöjoukon (2—3 henkeä) riemuksi ottelusta tuli vauhdikas. Nähtiin loistavia koriinheittoyrityksiä, jotka joskus johtivat tuloksiinkin. Ja muuta hauskaa riitti koko ottelun ajan. Tarkoitus oli alunpitäen se, että Sörkkä, joksi laskettiin Mannerheimintien toinen puoli, haastoi toisen puolen, mutta kun ei löytynyt muualta kuin Teknodentistä miehiä, oli tämä ottelu siis Sörnäisten ja Teknodentin välinen, jonka Teknodent niukasti 43—41 voitti.

Keilauskilpailut on myös suoritettu. Niiden tulokset löydätte toisaalta.

Tulevista tapahtumista mainitsemme seuraavasti:

Jalkapallo-ottelu hammasteknikot—Westerback lähiaikoina. Pienois-golf-kilpailut ennen juhannusta. Tähän kaikille sopivaan urheiluun toivomme runsasta osanottoa. Suunnistuskilpailut pidetään viikkoa ennen juhannusta. Nyt teillä on tilaisuus suorittaa sunnuntaiaamun lenkki pienen kilpailun muodossa. Unohtakaa kiireenne hetkeksi ja tulkaa katsomaan, kun kesä on kauneimmillaan. Lentopallokenttä on varattu joka tiistaiksi Hiekkarannalta klo 18—19. Laboratoriot voivat haastaa toisiaan otteluun. Verkko ja pallo Rikkosella. Uinti ja yleisurheilukilpailut järjestetään tavalliseen tapaan.

Keilailutulokset

1. K. Enqvist	731 x 20 = 751
2. G. Levander	656 x 60 = 716
3. O. Lindholm	687 x — = 687
4. T. Rusanen	609 x 40 = 649
5. P. Alho	588 x 40 = 628
6. A. Semenius	567 x 50 = 617
7. H. Koskinen	513 x 40 = 553

Kilpailukutsut

1) Suunnistuskilpailut Degerön maastossa 17. 6. -56. Sarjat: Yleinen ja ikämiessarja. Ilmoittautuminen Rikkoselle puh. 763 411. Kokoontuminen lähtöä varten Rautatientorille bussi N:37 Hevossalmi. Päätepysäkille klo 10. Helppo reitti. Lyhyet rastinvälit. Sauna ja uintimahdollisuus.

2) Pienoisgolfkilpailut suoritetaan Hesperiaassa 19. 6. -56 klo 18.30. Sarjat kaikille samat. Ilmoittautuminen paikalla.

3) Uintikilpailut 1. 9. -56 Uimastadionilla klo 9.00. Sarjat: Yleinen ja ikämies. Matka 50 vapaauinti. Ilmoittautuminen 31. 8. -56 mennessä O. Kautto, os. Töölöntorinkatu 4 B. 36, puh. 773 377 tai M. Rikonen puh. 763 411.

4) Yleisurheilukilpailut Raviradalla 2. 9. -56 klo 10.00. 4-ottelu 100 m, kuula, korkeus ja pituus. Sarjat: yleinen ja ikämies. Ilmoittautumiset 31. 8. -56 mennessä kuten uintikilpailuunkin. Ikämiehiä pyydetään ilmoittamaan syntymävuotensa.

HENKILÖTIETOJA

75 vuotta täytti 17. 5. 1956 hammasteknikko K. J. Väänänen.

60 vuotta täytti 13. 5. 1956 hammasteknikko H. A. Äfeldt.

Parhaat onnentoivotuksemme ammattikunnan veteraaneille!

Merkki rintaan!

Suomen Hammasteknikkojen Liitto r. y:n
rintamerkkeja saatavana jatkuvasti rahastonhoitajalta.

Arv. Hammasteknikot!

Hammaskultaa

työssä tarvitsemassanne muodossa
saatte valmiina meiltä.

Liikkeemme pitkäaikainen kokemus,
nykyaikaiset varusteet ja ammattitai-
toinen henkilökunta takaa tuottei-
temme laadun.

Kultaseppä

WESTERBACK OY

Helsinki, Eerikinkatu 7

Puh. 61 625

Jälleen uutta varastossa ...

JUOTOKSIA

Yleisjuotosta (sekä teräs- että kultatöihin)
Baker juotosta
DD juotosta

ARTIKULAATTOREITA

Recoord, Tanskalaisia
Gysi 3-pisteen, Englantilaisia
Freeplane, Englantilaisia
Kruunuartikulaattoreita, Ruotsalaisia

CLASP-lankaa, Baker

DUPLIT massaa

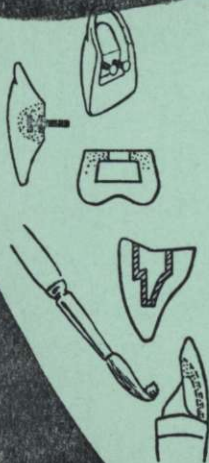
VALUMASSOJA

Christoballite
Calsite
Gray
Sterling
Duro
Thermor
Sodit

OY DENTALDEPOT AB

1900

Biodent

Vaativiin

PROTEESITÖIHINNE:

KULTANASTAHAMPAITA
PLATINAHAMPAITA

erikoismuodoin:

Platina hampaita alaleukaa var-
ten ilman kärkisuojaa valmis-
tettavaksi.

KERAMIKKAA

DIATORISIA

BIDENT-KUORIKERAMIKKAA

DE TREY
GESELLSCHAFT MBH.
WIESBADEN

Yksinmyyjä Suomessa:

OY DENTALDEPOT AB

Helsinki 1956. Kirjapaino Oy. S A N A